

ΟΜΙΛΟΣ ΔΕΗ

Βασικά λειτουργικά και οικονομικά μεγέθη εννεαμήνου 2018

Τα αποτελέσματα του Ομίλου έχουν επηρεαστεί για το 2018 από την απόσχιση των θυγατρικών εταιρειών λιγνίτη και για το 2017 και από την πώληση της συμμετοχής στον ΑΔΜΗΕ. Ως εκ τούτου, για λόγους συγκρισιμότητας και για την διευκόλυνση του αναγνώστη, η παρουσίαση και ο σχολιασμός γίνεται επί των αποτελεσμάτων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες.

Βασικά λειτουργικά μεγέθη

Το εννεάμηνο του 2018 η εγχώρια ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας μειώθηκε κατά 2,1% στις 43.115 GWh έναντι 44.026 GWh το εννεάμηνο του 2017. Ωστόσο, η συνολική ζήτηση, στην οποία περιλαμβάνεται και η ηλεκτρική ενέργεια για εξαγωγές και άντληση, παρουσίασε ελαφρά αύξηση κατά 0,4% το εννεάμηνο του 2018, εξαιτίας των αυξημένων κατά 54,5% εξαγωγών από Τρίτους μέσω των Βορείων Διασυνδέσεων. Η αύξηση αυτή των εξαγωγών οφείλεται κατά κύριο λόγο στην εξαγωγή μέρους των δημοπρατούμενων ποσοτήτων μέσω "NOME".

Το μέσο μερίδιο της ΔΕΗ στην αγορά προμήθειας στο σύνολο της χώρας μειώθηκε σε 82,3% το εννεάμηνο του 2018 από 86,9% το εννεάμηνο του 2017. Ειδικότερα, το μέσο μερίδιο αγοράς στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα περιορίστηκε σε 79,4% τον Σεπτέμβριο του 2018 από 83,6% τον Σεπτέμβριο του 2017, ενώ το μέσο μερίδιο αγοράς της ΔΕΗ, ανά τάση, ήταν 97,9% στην Υψηλή Τάση, 60,5% στη Μέση Τάση και 83,6% στη Χαμηλή Τάση, έναντι 98,3%, 64,4% και 89% τον Σεπτέμβριο του 2017 αντίστοιχα. Συνέπεια της μείωσης της ζήτησης καθώς και της απώλειας μεριδίου αγοράς ήταν οι πωλήσεις της ΔΕΗ να μειωθούν κατά 6,2% το εννεάμηνο του 2018.

Η παραγωγή και οι εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας της ΔΕΗ κάλυψαν το 48,6% της συνολικής ζήτησης στη χώρα το εννεάμηνο 2018 (44,8% στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα), ενώ το αντίστοιχο ποσοστό το εννεάμηνο του 2017 ήταν 49,5% (45,5% στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα).

Η παραγωγή της ΔΕΗ ήταν μειωμένη κατά 2,7% στις 20.826 GWh έναντι 21.410 GWh πέρυσι. Ειδικότερα η λιγνιτική παραγωγή ήταν μειωμένη κατά 3,4%, ή κατά 294 GWh, η παραγωγή από τις μονάδες φυσικού αερίου ήταν μειωμένη κατά 27,2%, ή κατά 1.622 GWh, ενώ αντίθετα η υδροηλεκτρική παραγωγή ήταν αυξημένη κατά 57,4% ή κατά 1.558 GWh, κυρίως λόγω των ιδιαίτερα αυξημένων υδατικών εισροών στους Ταμιευτήρες των Υδροηλεκτρικών Σταθμών τους πρώτους τέσσερεις μήνες του 2018.

Βασικά οικονομικά μεγέθη Ομίλου

	Εννεάμηνο 2018	Εννεάμηνο 2017 (*)	Δ (%)
Κύκλος εργασιών (1)	€ 3.469,8 εκατ.	€ 3.623,9 εκατ.	-4,3%
Λειτουργικές δαπάνες προ φόρων, αποσβέσεων, συνολικών καθαρών χρηματοοικονομικών δαπανών και κερδών / (ζημιών) από συνδεδεμένες εταιρείες (2)	€ 3.234,9 εκατ.	€ 3.381,9 εκατ.	-4,3%
EBITDA (χωρίς πρόβλεψη αποζημιώσεων προσωπικού, και χωρίς την οριστική εκκαθάριση του ΕΤΜΕΑΡ για τα έτη 2012, 2013 και 2016) (3)=(1)-(2)	€ 234,9 εκατ.	€ 242,0 εκατ.	-2,9%
Περιθώριο EBITDA (4)=(3)/(1)	6,8%	6,7%	
Εφάπαξ αρνητική επίπτωση από πρόβλεψη αποζημιώσεων προσωπικού (5)	(€ 151,2 εκατ.)	-	
Εφάπαξ θετική επίπτωση από την οριστική εκκαθάριση του ΕΤΜΕΑΡ για τα έτη 2012, 2013 και 2016 (6)	€ 105,2 εκατ.	-	
EBITDA (7)=(3)+(5)+(6)	€ 188,9 εκατ.	€ 242,0 εκατ.	-21,9%
Περιθώριο EBITDA (8)=(7)/(1)	5,4%	6,7%	
Αποσβέσεις, συνολικές καθαρές χρηματοοικονομικές δαπάνες και κέρδη / (ζημίες) από συνδεδεμένες εταιρείες (9)	€ 488,4 εκατ.	€ 507,6 εκατ.	-3,8%
Κέρδη/(Ζημίες) προ φόρων (10)=(7)-(9)	(€ 299,5 εκατ.)	(€ 265,6 εκατ.)	12,8%
Κέρδη/(Ζημίες) μετά από φόρους (11)	(€ 255,1 εκατ.)	(€ 82,6 εκατ.)	208,7%

(*) Στα εμφανιζόμενα στον ανωτέρω πίνακα μεγέθη απεικονίζονται οι συνεχιζόμενες δραστηριότητες. Ως εκ τούτου στα κέρδη/(ζημίες) προ φόρων του εννεαμήνου 2017 όπως αυτά δημοσιεύονται φέτος δεν έχουν συμπεριληφθεί τα παρακάτω μεγέθη τα οποία είχαν συμπεριληφθεί στα κέρδη/(ζημίες) προ φόρων όπως αυτά είχαν δημοσιευθεί πέρυσι: α) το κέρδος από πώληση ΑΔΜΗΕ και β) τα αποτελέσματα των θυγατρικών εταιρειών λιγνίτη προς αποεπένδυση καθώς και τα δύο αυτά μεγέθη δεν αφορούν τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες του Ομίλου. Επίσης ενσωματώνουν την αρνητική επίπτωση της αναμόρφωσης από την επανεκτίμηση της «καταναλωθείσας και μη τιμολογηθείσας ενέργειας».

Η συνολική διαφοροποίηση στα κέρδη/(ζημίες) μετά από φόρους ανέρχεται σε € 98,4 εκατ. στα οποία συμπεριλαμβάνεται ποσό € 61,1 εκατ. που ενσωματώνει την επίπτωση στον αναβαλλόμενο φόρο λόγω της αναμόρφωσης από την επανεκτίμηση της «καταναλωθείσας και μη τιμολογηθείσας ενέργειας» καθώς και της αναμόρφωσης από τον επανυπολογισμό του αναβαλλόμενου φόρου επί του μειωμένου τιμολογίου ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται στους συνταξιούχους Ομίλου ΔΕΗ, ενώ τα υπόλοιπα € 37,3 εκατ. οφείλονται στην εξαίρεση των αποτελεσμάτων των θυγατρικών εταιρειών λιγνίτη προς αποεπένδυση καθώς και στην επίπτωση του κέρδους από την πώληση της συμμετοχής στον ΑΔΜΗΕ στις διακοπόμενες δραστηριότητες. Οι αναμορφώσεις δεν είχαν ταμειακή διάσταση.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τους ορισμούς δεικτών που περιλαμβάνονται στα παραπάνω μεγέθη, μπορείτε να ανατρέξετε στην Εξαμηνιαία Οικονομική Έκθεση 2018 (Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου – Παράρτημα)

Ο κύκλος εργασιών μειώθηκε το εννεάμηνο του 2018 κατά € 154,1 εκατ. ή 4,3%, λόγω της απώλειας μεριδίου αγοράς και της μείωσης της εγχώριας ζήτησης.

Στο σκέλος των δαπανών τα αποτελέσματα του εννεαμήνου 2018 έχουν επιβαρυνθεί από:

- την πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού ύψους € 151,2 εκατ. (η οποία σχηματίστηκε το β' τρίμηνο του 2018) και αντιστοιχεί στην παρούσα αξία της μελλοντικής υποχρέωσης που αναλαμβάνει η ΔΕΗ και οι θυγατρικές της λόγω της κατάργησης από τον Απρίλιο του 2018 (Ν. 4533/2018) του συμψηφισμού της αποζημίωσης ύψους € 15.000 του προσωπικού σε περίπτωση λύσης της σύμβασης εργασίας των εργαζομένων με το εφάπαξ βοήθημα που δικαιούνται από τον οικείο ασφαλιστικό φορέα και

- την πρόβλεψη ύψους € 70,8 εκατ. η οποία σχηματίστηκε το γ' τρίμηνο του 2018 που αφορά σε τόκους υπερημερίας έως 30.9.2018, που διεκδικεί βάσει εξώδικου ο ΑΔΜΗΕ από τη ΔΕΗ από τη συμμετοχή της στην χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας για την περίοδο 20.9.2016 έως 29.11.2018.

Αντίθετα, θετική επίπτωση είχε η οριστική εκκαθάριση του ΕΤΜΕΑΡ για τα έτη 2012, 2013 και 2016, ύψους € 105,2 εκατ.

Χωρίς την επίπτωση από την πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού, ύψους € 151,2 εκατ. και την οριστική εκκαθάριση του ΕΤΜΕΑΡ για παρελθόντα έτη, ύψους € 105,2 εκατ., η λειτουργική κερδοφορία, προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων (ΕΒΙΤΔΑ) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες για το εννεάμηνο 2018, διαμορφώθηκε σε € 234,9 εκατ. παραμένοντας ουσιαστικά στα ίδια επίπεδα με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο (€ 242 εκατ.).

Χωρίς και την επίπτωση από την πρόβλεψη ύψους € 70,8 εκατ. για τόκους υπερημερίας που διεκδικεί ο ΑΔΜΗΕ, το ΕΒΙΤΔΑ του εννεαμήνου 2018 διαμορφώνεται σε € 305,7 εκατ.

Οι κύριοι παράγοντες που είχαν θετικό αντίκτυπο στην λειτουργική κερδοφορία είναι:

- Η αντιστροφή προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις πελατών ηλεκτρικής ενέργειας κατά € 108,3 εκατ.
- Η μείωση της χρέωσης προμηθευτών για τον Ειδικό Λογαριασμό ΑΠΕ σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο κατά € 101,7 εκατ.
- Η μείωση της μισθοδοσίας κατά € 23,4 εκατ. και των λοιπών ελεγχόμενων δαπανών κατά € 10,1 εκατ.

Αντίθετα, η λειτουργική κερδοφορία επιβαρύνθηκε κυρίως από:

- τη σημαντική αύξηση των δαπανών για εκπομπές CO₂ κατά € 87,2 εκατ., και
- την αυξημένη καθαρή επιβάρυνση από τις δημοπρασίες «NOME» κατά € 81,4 εκατ.

Οι ζημιές προ φόρων, διαμορφώθηκαν σε € 299,5 εκατ. έναντι € 265,6 εκατ. το εννεάμηνο του 2017.

Οι συνολικές επενδύσεις διαμορφώθηκαν το εννεάμηνο του 2018 σε € 528,6 εκατ. έναντι € 303,6 εκατ. το εννεάμηνο του 2017, κυρίως λόγω των αυξημένων επενδύσεων για την κατασκευή της νέας λιγνιτικής μονάδας «Πτολεμαΐδα V», καθώς και της αύξησης των επενδύσεων σε έργα ΑΠΕ.

Το καθαρό χρέος στις 30.9.2018 ήταν € 3.674,2 εκατ., μειωμένο κατά € 283 εκατ. σε σχέση με την 31.12.2017. Τον Φεβρουάριο του 2018 η Εταιρεία προέβη σε μερική εξαγορά ομολογιών λήξεως 2019 ύψους € 150 εκατ., στο πλαίσιο της ενεργητικής διαχείρισης του δανειακού χαρτοφυλακίου της. Η ΔΕΗ εξετάζει τις πιθανές εναλλακτικές σε σχέση με την πρόσβασή της στις διεθνείς αγορές κεφαλαίου και έχει αναθέσει σε συμβούλους να διερευνήσουν τις εναλλακτικές αυτές, συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης Ομολογιών.

Εξέλιξη Καθαρού Χρέους

(σε € εκατ.)	30.9.2018	31.12.2017
Συνολικό Χρέος (1)	4.059,4	4.304,5
Χρηματικά διαθέσιμα / Δεσμευμένες Καταθέσεις / Περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στην εύλογη αξία (2)	385,2	347,3
Καθαρό Χρέος (3) = (1) - (2)	3.674,2	3.957,2

Σχολιάζοντας τα βασικά οικονομικά και λειτουργικά μεγέθη της περιόδου ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της ΔΕΗ Α.Ε. κ. Εμμανουήλ Παναγιωτάκης δήλωσε:

«Η λειτουργική κερδοφορία του Ομίλου (EBITDA) από τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες ενισχύθηκε και κατά το γ' τρίμηνο του 2018, απόρροια της αντιστροφής των προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις συνεπεία των δράσεων για βελτίωση της εισπραξιμότητας, και της μείωσης των ελεγχόμενων δαπανών. Η θετική αυτή επίδραση μετριάστηκε από τις σημαντικά αυξημένες δαπάνες για αγορά δικαιωμάτων CO₂, των οποίων η τιμή υπερτετραπλασιάστηκε, και από την πρόσθετη επιβάρυνση λόγω των δημοπρασιών ΝΟΜΕ, ύψους € 81,4 εκατ. Βεβαίως, συνυπολογιζόμενων των προβλέψεων που σχηματίστηκαν για τις μελλοντικές αποζημιώσεις του προσωπικού λόγω λύσης σύμβασης εργασίας και για τους τόκους υπερημερίας που διεκδικεί ο ΑΔΜΗΕ -πράγμα για την σκοπιμότητα του οποίου εγείρονται σοβαρά ερωτηματικά και του οποίου η νομική βασιμότητα αμφισβητείται- η κερδοφορία το εννεάμηνο του 2018 εμφανίζεται μειωμένη έναντι του αντιστοίχου του 2017, παρά τη θετική επίπτωση από την εκκαθάριση του ΕΤΜΕΑΡ παρελθόντων ετών.

Σημειώνεται ως ιδιαίτερα θετικό γεγονός η συνεχιζόμενη μείωση του καθαρού χρέους, η οποία το εννεάμηνο ανήλθε σε € 283 εκατ. Ακόμη, η μεγάλη αύξηση των επενδύσεων κατά € 225 εκατ.

Η αναβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης της ΔΕΗ από την Standard and Poor's σε CCC+ με θετική προοπτική, έναντι CCC με αρνητική προοπτική, είναι γεγονός εξαιρετικά σημαντικό, απόρροια της επιτευχθείσας αναχρηματοδότησης του κοινοπρακτικού δανείου ύψους € 1,3 δισ. και των δράσεων της Εταιρείας για τη βελτίωση της λειτουργικής της κερδοφορίας στο πλαίσιο του γενικότερου ευνοϊκού κλίματος της οικονομίας της χώρας. Η αναβάθμιση αυτή είναι θετικός οίωνός για την έξοδο της ΔΕΗ στις διεθνείς αγορές κεφαλαίου, πράγμα για το οποίο γίνεται ήδη από τους συμβούλους η σχετική προεργασία και εξέταση εναλλακτικών συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης ομολογιών. Πέραν αυτών, εξασφαλίσαμε νέα δανειακά κεφάλαια μέσω γραμμής χρηματοδότησης από την ΕΤΕπ ύψους € 255 εκατ. για επενδύσεις στα Δίκτυα Διανομής μέχρι και το 2020.

Η διαδικασία της αποεπένδυσης του 40% του λιγνιτικού παραγωγικού μας δυναμικού εισέρχεται στο τελικό στάδιο. Οι προσφορές αναμένεται να κατατεθούν εντός του Ιανουαρίου. Από την πλευρά της η ΔΕΗ λαμβάνει όλα τα δυνατά μέτρα για τη βελτίωση των οικονομικών επιδόσεων και της αποδοτικότητας των αντίστοιχων θυγατρικών της, Μελίτης και Μεγαλόπολης, ενώ κρίσιμη παράμετρος θα είναι η έγκαιρη έγκριση του μηχανισμού των Πιστοποιητικών Διαθεσιμότητας Ισχύος.

Οι δράσεις για τη μείωση των ελεγχόμενων δαπανών θα ενταθούν βάσει του συγκεκριμένου σχεδιασμού που έχει εκπονηθεί σε συνεργασία με το Σύμβουλο. Αντίστοιχα θα ενταθούν οι δράσεις βελτίωσης της εισπραξιμότητας. Ωστόσο, η επίδραση εξωγενών παραγόντων, όπως η κατακόρυφη αύξηση των δικαιωμάτων CO₂ και η μεγάλη αύξηση της Οριακής Τιμής (χονδρική) του Συστήματος, επιβάλλει τη λήψη πρόσθετων μέτρων για την άκρως αναγκαία για την οικονομική ευρωστία της Επιχείρησης, βελτίωση της κερδοφορίας. Προς αυτή την κατεύθυνση, εργαζόμαστε συστηματικά, ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι επιπτώσεις στην κατανάλωση, ενώ παράλληλά λαμβάνουμε μέτρα για τη βελτίωση της εξυπηρέτησης των πελατών μας.

Με όρους στρατηγικής αλλά και άμεσου επιχειρηματικού σχεδιασμού, η στροφή της ΔΕΗ στην ανάπτυξη των ΑΠΕ, που θα είναι η ατμομηχανή της μελλοντικής ανάπτυξής της είναι δεδομένη. Σε αυτή την προοπτική εντάσσεται και η απορρόφηση της ΔΕΗ Ανανεώσιμες από την μητρική που δρομολογήθηκε πρόσφατα με στόχο τη δραστηριοποίηση της μέγιστης δυνατής πλειοψηφίας του δυναμικού της ΔΕΗ στην υλοποίηση αυτής της στρατηγικής.»

Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλούμε απευθυνθείτε στους:

- κ. Ιωάννη Σαραϊντάρη, Διευθυντή Διεύθυνσης Επενδυτικών Σχέσεων και Χρηματοδότησης, τηλ. 210 5293048, e-mail: J.Saraintaris@dei.com.gr,
- κ. Ιωάννη Στέφο, Διευθυντή Κλάδου Δανείων και Αγορών, τηλ. 210 5292153, e-mail: I.Stefos@dei.com.gr, και
- κ. Εμμανουήλ Χατζάκη, Προϊστάμενο Τομέα Σχέσεων με Αγορές, τηλ. 210 5235832, e-mail: e.hatzakis@dei.com.gr.